

بررسی خواب فیزیولوژیکی چند رقم از بادامهای تجارتي

جلیل دزم پور^۱ و وازگین گریگوریان^۲

۱- ایستگاه تحقیقات باغبانی آذرشهر، تبریز

۲- گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز، تبریز

به منظور ارزیابی سازگاری کلیمایی ارقام انتخابی بادام، آزمایشی در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با سه تکرار در ایستگاه تحقیقات باغبانی آذرشهر در سال زراعی ۷۴-۱۳۷۳ بر روی ارقام سهند، شکوفه، آذر، یلدا، منقاو دورقم خارجی A230 و A200 (Masbovera) اجرا گردید. از اواسط تابستان، با تهیه قلمه های تک جوانه ای از شاخه های رشد سال جاری و کشت آنها به صورت دوره های ۱۵ روزه در اتاقک کلیماتیزه، درصد و میانگین سرعت جوانه زنی محاسبه و نهایتاً حدود و عمق دورمانی ارقام مشخص و مقدار نیاز سرمایی و نیاز حرارتی هریک برآورد گردید. مقدار نیاز سرمایی (برحسب واحد سرمایی) و نیاز حرارتی (برحسب درجه ساعات رشد) به ترتیب گلدهی ارقام شامل: سهند ۲۸۴ (C,U) و ۹۱۰۰ (G,D,H) A200، ۳۴۷ و ۷۵۰۰ A230 و ۳۲۴ و ۸۹۰۰، شکوفه ۲۰۰ و ۵۷۰۰، یلدا ۲۲۰ و ۵۷۰۰، آذر ۳۲۹ و ۶۵۰۰، منقا ۵۰ و ۵۸۰۰ بود.

رقم A200 با خواب فیزیولوژیکی طولانی و عمیق، زودتر و ارقام شکوفه و یلدا با خواب نسبتاً کوتاه دیرتر از سایر ارقام وارد خواب می شوند. رابطه مثبت و معنی داری بین زمان گلدهی، نیاز سرمایی و حرارتی ارقام (به ترتیب $r=0/75$ ، $r=0/76$) وجود دارد. رقم شکوفه علی رغم نیاز سرمایی و نیاز حرارتی کمتر، دیرگل می باشد که این مسئله به عواملی مانند بالابودن احتمالی صفرگیاهی، ورود دیر وقت گیاه به خواب و کند بودن عکس العمل دمایی جوانه های گل پس از رفع خواب ارتباط دارد.